

Питусильник Ю. А. Особливості сенсожиттєвих орієнтацій

У роботі проведений аналіз сенсожиттєвих орієнтацій особистості, зокрема в умовах війни. Вивчено вплив військових дій на формування і переосмислення життєвих цілей, цінностей та стратегій виживання. Досліджено методики визначення сенсожиттєвих орієнтацій, зокрема питальник М.Стегера, К.Ріфф і методику Д. Леонтьєва. Проаналізовано роль цінностей за Рокічем у формуванні цих орієнтацій в умовах війни. На додачу, був проаналізований опитувальник агресивності Басса-Даркі для перевірки прояву агресивних реакцій під час війни. Результати дослідження вказують на значний вплив війни на сенсожиттєві орієнтації людей, зміну їхніх ціннісних пріоритетів та адаптацію до екстремальних умов існування. За допомогою порівняльного аналізу вдалось встановити, що цінності та сенсожиттєві орієнтації зазнали змін. Зокрема було встановлено, що духовні та соціальні цінності стали більш важливими для людей під час війни. Також було встановлено, що в досліджуваних які мають високий рівень задоволеності і осмисленості життя під час війни переважають ті цінності, як орієнтовані на власні досягнення. Загалом було виокремлено два кластери досліджуваних, перший характеризує групу людей, у яких високий рівень задоволеності життям, а другий характеризує групу людей з низьким рівнем задоволеності життям. Окрім цього, за допомогою порівняльного та кореляційного аналізів було встановлено, що рівень агресивності під не залежить від того чи задоволений досліджуваний своїм життям, чи ні. Також вдалось визначити те, що чим більше людина бере під контроль власне життя, то більше в неї почуття провини. З позитивних аспектів можна зазначити, що люди з наявними життєвими орієнтирами знаходять більше сенсу в житті, живуть сьогоднішнім днем та можуть краще адаптуватись.

Ключові слова: сенсожиттєві орієнтації, вплив війни, психологічна адаптація, ціннісні орієнтації, агресивні реакції.

ABSTRACT

This work includes an analysis of personal life purpose orientations, particularly in the context of war. It examines the impact of military actions on the formation and reevaluation of life goals, values, and survival strategies. The research explores methodologies for determining life purpose orientations, including questionnaires by M. Sterger, C. Riff, and the method by D. Leontiev. Additionally, the role of values according to Rokeach in forming these orientations during war was analyzed, along with the Buss-Perry Aggression Questionnaire to check for aggressive reactions during war. The results indicate a significant impact of war on people's life purpose orientations, changing their value priorities and adapting to extreme living conditions. Comparative analysis has shown that values and life purpose orientations have undergone changes. In particular, it was found that spiritual and social values became more important to people during the war. It was also established that among those who have a high level of life satisfaction and

meaningfulness during the war, values oriented towards personal achievements predominate. Two clusters of subjects were identified: the first represents people with a high level of life satisfaction, while the second represents those with a low level of life satisfaction. Furthermore, through comparative and correlational analyses, it was determined that the level of aggression does not depend on whether a person is satisfied with their life or not. It was also found that the more a person takes control of their life, the more they feel guilty. On a positive note, people with defined life orientations find more meaning in life, live in the present, and can adapt better.

Keywords: life purpose orientations, impact of war, psychological adaptation, value orientations, aggressive reactions.